

Фелікс Стоун

Рю де ла Папійон, 7

84220 Гордес

Франція

2 червня 2012 р.

Феліксе, мій любий брате!

Дякую тобі за листівку з днем народження, чорнильну ручку та книжку, яку я почала читати одразу ж у четвер, як отримала, і сьогодні вже закінчила. Вона була саме така, як ти й казав: нетипова, еkleктична, — усе як мені подобається. За відчуттями сімдесят три — це те саме, що сімдесят два: артрит, закрепи, проблеми зі сном. До того ж я вирішила більше не фарбувати волосся. Ти ж знаєш, що мені байдуже до свого дня народження, але завжди приємно, що ти пам'ятаєш. Труді й Міллі заходили в гості, як зазвичай, — ми трохи перекусили та зіграли в карти. Обоє дітей дали про себе знати. Брюс організував додання полуничного пирога з місцевої пекарні мені додому (хоча він усе одно приїде наступних вихідних допомогти почистити стічні канаби). Пиріг був жахливий, і я його викинула. Йому це, мабуть, дорого коштувало. Фіона дзвонила з Лондона. Казала, що не повернеться додому аж до Різдва. Нова робота сильно її виснажує, і їй треба розробляти якийсь дизайн у Сіднеї, тож вона проведе місяць в Австралії. Волт не проти, запевнила вона мене, що їй так часто нема вдома, але між нами — я не знаю, як їхній шлюб витримає це. Схоже, що дітей у них

не буде. (Вони навіть не пробують. Принаймні вона мені про це не казала. Коли я порушую цю тему — вона свариться.) Теодор Любек, мій сусід, приніс мені букет троянд зі свого куща — він робить так щороку. Дуже мило з його боку, навіть притому, що він бунтар з краю беззаконня Американського Заходу.

Як Франція? Як Стюарт? Що ти нині пишеш? Дякую за запрошення в гості — дуже зворушливо, що ти постійно про це нагадуєш. Так, мені сподобався «Шато»¹, але це всього лиш роман. І хоч мені справді кортить побачити твій новий будинок — ні, я не приїду. Літній пообідній день чудесно виглядає з кондиціонованої кімнати, але варто вийти надвір — він перетворюється на спекотний, задушливий і абсолютно нестерпний. Листівка з Франції з соняхами та лавандою (я собі так думаю) набагато чарівніша, ніж саме місце. Така тяганина із цими перельотами: усі ці правила безпеки, обмеження на розмір багажу, переливання кремів та розчину для лінз у пляшечки. Чесно — чесно — мені це взагалі не імпонує. Тим більше що я ж чітко сказала, коли ти переїхав на інший континент: відвідувати тебе не буду.

Перебирала коробки й знайшла ось це фото (додаю) з того дня, коли тебе принесли додому з лікарні «Сестри». Ці маленькі штанці та зовсім лиса голова — ти знову такий самий. Мама на фото дуже красива, і немає більше її фото в тому зеленому костюмі зі спідницею, але я його добре пам'ятаю. Я так добре пам'ятаю той день, наче це було вчора. Пам'ятаю, що була сильна буря, без дощу, але з дивним вітром, спекою, у дворі впало дерево, купа

¹ *The Château* (1995), роман американського письменника Вільяма Максвелла (1908—2000). — Тут і далі — прим. пер., якщо не вказано інше.

гілок навколо, а ще пам'ятаю, як місіс Каррі, наша сусідка, приготувала вечерю — печеню та шоколадний пиріг, а я весь день чекала, доки приїде машина і привезуть тебе. Мітсі не змогла прийти вранці, щоб переробити всю хатню роботу, оскільки буря пошкодила лінії електропередач на Кантонському мосту, — тому я сама витерла пил, застелила ліжка й порозсувала штори. Як думаєш — хто зробив це фото? Там зі мною була Елоїза, мамина сестра, але я чомусь сумніваюся, що це вона сфотографувала. Це ж наш перший сімейний портрет. Віддаю його тобі, маю своє фото з того дня, коли мене принесли з пологового.

Передавай вітання Стюарту, звісно.
З любов'ю
твоя сестра Сибіл

P. S. Феліксе, я вчора потрапила в невеличку аварію. Нічого серйозного, все гаразд, але мій «кадилак» — у ремонті. Трохи незручно, але нічого страшного, чесно.

2 червня 2012 р.

Шановний містере Любек!

Дякую вам за витончені троянди, які я знайшла на ганку у свій день народження 29 травня. Я також отримала ваше повідомлення голосовою поштою того самого ранку. Я повернулася додому вчора ввечері — їхала на таксі, бо потрапила в невелику аварію. Але вже все владнали.

З повагою
Сибіл ван Антверп

Міз Енн Петчетт
через «Парнаус букс»
3900 Гілсборо-Пайк
#14
Нашвілл, Теннессі 37215

2 червня 2012 р.

Люба Енн!

Я пишу вам, щоб привітати з нагоди виходу останнього роману «Передчуття дива»¹, який мені подарував на день народження брат. Я закінчила читати його цього ранку. Сьогодні субота, а почала я його в четвер, і це багато про що свідчить. Вам це невідомо, бо ми ж незнайоми. Хоча ми раніше листувалися. А це було тоді, коли я прочитала ваш перший бестселер «Бельканто»² на початку двотисячних, і ви у відповіді високо оцінили мій стиль письма та запропонували звертатися до вас на ім'я. Ви, найімовірніше, не пам'ятаєте — з огляду на те, скільки листів отримуєте та прочитуєте регулярно, — що в одному з них я писала, наскільки сильно мені сподобався «Бельканто», але ця нова книжка ще краща. (Маю додати, для внесення ясності, що я писала вам після прочитання вашої попередньої книжки, «Біт»³, проте не отримала від вас відповіді, але все гаразд, не переймається.)

¹ *State of Wonder* (2011), роман американської письменниці Енн Петчетт.

² *Bel Canto* (2001). — *Так само.*

³ *Run* (2007). — *Так само.*

Зазвичай мені потрібно чотири дні, щоби прочитати роман стандартного обсягу. У випадку з «Передчуттям дива» я ковтала сторінку за сторінкою: весь цей екзотичний контекст Амазонії і ці розумні та надзвичайно багатогранні жінки — д-рка Сін та д-рка Свенсон. Звідки у вас така обізнаність щодо всього цього — деталі про Амазонію, науковий контекст? Ви там бували? Я замислилася над балансом між науковими фактами та вигадкою у випадку з корою дерев. А та сцена, де гігантська змія вириває з води прямо біля човна й огортає своїм мускулистим зміїним тілом цю Естер-дитину, а американці з жахом за всім цим спостерігають, — та сцена була дуже кінематографічна. Я затамувала подих на всі п'ять, а то й більше, сторінок. Ну і, звісно, історія д-рки Свенсон, яка у своєму віці (моєму віці! Д-рці Свенсон сімдесят три, як і мені) вагітна. Важко уявити. Коли з неї дістали дитину наприкінці — мене мов електричним струмом пройняло, хоча надзвичайно сподобалося читати про таку багатогранну жінку її віку, сміливу, розумну, яка з гідністю визнає свої помилки і про яку ще так багато чого можна відкривати. Я не науковиця — зробила кар'єру в юриспруденції, — але я побачила в ній себе. Всі ці нестерпні етичні питання, за які читачі готові засуджувати. Все те зачудування, яке відчуваєш на цьому етапі життя, — подив та збентеження, що веде до якогось хвилювання, можливо, навіть якогось страху. Як ми тут опинилися? Як таке може бути? Ми з моєю невісткою Розалі обмінюємося книжками, і я переконана, що ця їй сподобається. Тому все чудово.

І — якщо ви колись будете в Аннаполісі — я з радістю прийму вас у себе. Мій будинок скромний, стоїть у затишному старому райончику, де будинки відділені один від одного величезними старими деревами. Вікна вихо-

дять на річку Северн, а на другому поверсі є простора гостьова кімната з окремою вбиральною й мансардним вікном. Звідти видно човни та великі приватні будинки через мій сад, за яким я ретельно доглядаю.

Я живу сама. Більше того — нагору піднімаюся лише для того, щоб прибрати після гостей. Тому у вас буде повна приватність. Вам буде дуже комфортно там. Якби я була письменницею, подумала б, що це ідеальне місце для роботи. Сподіваюся, ви колись скористаєтеся цим запрошенням. Аннаполіс — це ж рукою сягнути до Вашингтона.

До наступної книжки чи, можливо, вашого візиту.

З теплими побажаннями

Сибіл ван Антверп

(продовж. 2 червня 2012 р.,

попередні сторінки НЕ НАДІСЛАНО)

Я розбила машину. Поверталася з презентації в бібліотеці, ніч, я в'їхала в низьку бетонну стіну. Машині, найімовірніше, кінець, якщо вірити механіку. Я фізично в порядку, але мене сильно перетрусило. Сильно перетрусило. Звісно, через саму аварію — цей звук, цей «кадилак», від якого майже нічого не залишилося, — але ще й тому, що сталося те, що сталося. Я не певна, що я. Що ж

Мені здається, сталося це так: я виїжджала з парковки бібліотеки, з освітленої частини в темряву, і, знаєте, ну... мабуть, я не можу точно сказати, що трапилося. Я вела машину як зазвичай — повільно і плавно, — але щось відбулося. Я точно не пам'ятаю, але що, я думаю, було — це те, що досить раптово я припинила бачити. Я припинила бачити! Але як? Цей відрізок часу — це була мить чи хвилини? Ніби моє життя — кіно і раптом погас екран, якось так, але не певна, і саме це мене й турбує. Я не певна, що те чорне провалля — то про мій зір. Це не так, наче я заплющила очі; це ніби простір часу стерли з пам'яті, рівно до моменту, коли я в'їхала в стіну. Таке зі мною вже бувало — оте відчуття стертості. Саме це мене лякає. Як таке взагалі відбувається? Мабуть, це вже починається втрата зору через ретиніт Коутса. Мабуть, так і було. Теоретично я розуміла, що є можливість осліпнути. Нині виглядає, що я почала сліпнути і це буде тривати, але я не передбачала, що буде так. Спантеличена.